



KRIKŠČIONIŠKŲ
SOCIALINIŲ INICIATYVŲ
FORUMO
tyrimo aprašas

2018



Krikščioniškų socialinių iniciatyvų forumas

(toliau – Forumas) – tai bendradarbiavimo susitarimo pagrindu veikiančių organizacijų grupė, kurios tikslas – kurti ir plėtoti krikščioniško socialinio mokymo principais grįstas socialines iniciatyvas, kuriomis siekiama mažinti socialinę atskirtį ir skurdą.

Kartu bendradarbiaudami Forumo nariai siekia užtikrinti, kad socialinėje atskirtyje esantiems asmenims teikiamos paslaugos būtų kokybiškos, savalaikės ir efektyvios ir dėl suvienytų pajėgų aktyviai atstovaujama visuomenės interesams valstybės bei savivaldybių institucijose.

Viešoji įstaiga Pal. J. Matulaičio socialinis centras teikia socialinę pagalbą, rūpinasi žmonių orumo išsaugojimu ir jų teisių gynimu. Socialinis centras veikia derindamas profesionalią socialinę pagalbą, bendruomeninę socialinę iniciatyvą ir bendruomenės organizavimą. Pagrindinės veiklos sritys:

- integracinė socialinė pagalba žmonėms, turintiems proto ir kompleksinę negalią, bei jų šeimoms;
- pagalba vaikams, paaugliams ir jaunimui, išgyvenantiems įvairius sunkumus (vaikų ir paauglių dienos centrai, ilgalaikė programa jaunimui bei atvira erdvė ir darbas su jaunimu gatvėje).

Viešoji įstaiga DUKU veikia šiose pagrindinėse srityse:

- socialinės atskirties mažinimo iniciatyvos Vilniaus Pilaitės mikrorajone;
- krikščioniško socialinio mokymo idėjomis paremtų socialinių iniciatyvų plėtojimas;
- rūpinimasis ilgalaikės savanorystės plėtra Lietuvoje;
- socialinės atsakomybės už besivystančių šalių asmenis ir gamtą skatinimas.

I FORUMO VEIKLOSE DALYVAUJANČIOS ORGANIZACIJOS /1

Viešoji įstaiga „Lobių dirbtuvės“ – tai medžio dirbtuvės žmonėms, turintiems intelekto negalią. Tikslas – švęsti gyvenimą per veiklą su negalios paliestais žmonėmis. Bendruomeniškoje komandoje gaminami medžio dirbiniai pagal užsakymus, vykdomos įvairios edukacijos, rengiamos šventės, dalyvaujama miesto mugėse. Kuriamas socialinis verslas ir teikiamos socialinės dienos užimtumo paslaugos.

Vilniaus arkivyskupijos Caritas (toliau – VA Caritas) – Romos Katalikų Bažnyčios organizacija, telkianti geros valios asmenis socialinei pagalbai Vilniaus arkivyskupijos teritorijoje. VA Caritas pašaukimas – tai:

- pagalba patiriantiems benamystę, skurdą ir atskirtį (socialinės integracijos centras „Betanija“, „Laikinieji namai“, Nuteistųjų konsultavimo centras, Pagalbos smurto aukoms programa, Socialinė tarnyba);
- pagalba vaikams, jaunimui, šeimai (vaikų ir paauglių dienos centras „Vilties angelas“, Alternatyvus mokymosi centras jaunimui (AMC), Motinos ir vaiko namai);
- pagalba pabėgėliams ir migrantams (Užsieniečių integracijos programa);
- pagalba priklausomybių paliestiems žmonėms ir jų artimiesiems (Priklausomų asmenų bendruomenė „Aš esu“);
- bendruomenės jautrinimas, aktyvinimas, telkimas, parengimas ir palaikymas skatinant savanorišką veiklą parapijose, bendruomenėse, įstaigose.

Viešoji įstaiga „Socialinis veiksmas“ – organizacija, kuri jau beveik 12 metų dirba siekdama įtvirtinti kokybišką savanorystę Lietuvoje ir už jos ribų. Veikiama vietiniu ir tarptautiniu mastu, atstovaujama savanorystei instituciniame, socialiniame ir politiniame lygmenyse.

Viešoji įstaiga Vilniaus Visų Šventųjų parapijos vaikų laikinos globos namai. Tikslas – suteikti laikiną ar nuolatinę globą vaikams, stiprinti jų šeimas, siekiant gražinti vaikus biologiniams ar teisėtiems tėvams bei ruošti vaikus savarankiškam gyvenimui.

I FORUMO VEIKLOSE DALYVAUJANČIOS ORGANIZACIJOS /2

Viešoji įstaiga Pal. J. Matulaičio šeimos pagalbos centras. Organizacijos misija – ugdyti, palaikyti ir padėti parapijos šeimoms. Pagrindinės veiklos:

- katalikiškas vaikų darželis;
- įvairiapusė pagalba šeimoms, išgyvenančioms kompleksinius sunkumus;
- ugdomieji, šviečiamieji renginiai ir programos, skirtos šeimų stiprinimui.

Viešoji įstaiga SOTAS (Socialinės tarnystės savanoriai) vykdo veiklą ir projektus, kurie gali konkrečiai prisidėti kuriant vaikų, jaunimo ir jų šeimų gerovę, taip pat ir jų priėmimo kultūrą, plėtoti socialinę savanorystę. Pagrindinės veiklos: vaikų dienos centras, atvira erdvė jaunimui, įvaikinimas ir globa.

Labdaros ir paramos fondas „Vilniaus arkivyskupijos Caritas socialiniai projektai“. Veikia mokymų centras – kavinė „Agapė“ ir žvakių dirbtuvės.

Viešoji įstaiga Sudervės parapijiečių bendruomenė telkia krikščioniškomis vertybėmis gyvenančius žmones į aktyviai veikiančią bendruomenę, skatina bendruomenės narių neatlygintą dalijimąsi savo gebėjimais bei materialinėmis gėrybėmis su kitais; kuria ir puoselėja saugią ir jaukią gyvenamąją aplinką bei kūrybingai leidžia laisvalaikį.

Viešoji įstaiga Visų Šventųjų šeimos paramos centras teikia pagalbą sunkumus išgyvenančioms šeimoms. Veikia vaikų dienos centras, organizuojamos įvairios grupės, konsultacijos šeimos nariams.

I FORUMO VEIKLOSE DALYVAUJANČIOS ORGANIZACIJOS /3

Viešoji įstaiga „Betzatos bendruomenė“ – tai bendruomeniniais santykiais paremti gyvenimo namai, skirti vidutinę ir sunkią proto negalią turintiems suaugusiems asmenims.

Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų Šv. Kryžiaus namai teikia krikščioniškomis vertybėmis paremtą socialinę ir dvasinę pagalbą labai sunkioje materialinėje situacijoje atsidūrusiems žmonėms, vaikams ir paaugliams iš nepilnų ir daugiavaikių šeimų bei senjorams. Teikiamos nemokamos teisinės konsultacijos taip pat individualios konsultacijos bendraisiais socialiniais klausimais. Veikia nemokama skalbyklėlė socialinėje rizikoje gyvenantiems asmenims.

II

FORUMO VEIKLOS APŽVALGINIO TYRIMO DUOMENYS BEI JŲ ANALIZĖ

Siekiant įsivertinti Forumo organizacijų galimybes teikti viešąsias paslaugas skurdo ir atskirties mažinimo srityje, 2018 m. rugsėjo–lapkričio mėn. buvo atliktas tyrimas (anketinė organizacijų apklausa bei pusiau struktūruotas interviu su paslaugas gavusiais asmenimis). Šio tyrimo metu atsiskleidė Forumo organizacijų vykdomų veiklų apimtis, pobūdis, unikalumas bei vertė.

Tyrimė **dalyvavo 9 Forumo organizacijos**, kurios:

- pildė anketinę apklausą (surinkti duomenys apie 2017 m. teiktas paslaugas);
- padėjo tyrėjams rasti pagalbą gavusius (ar šiuo metu gaunančius) asmenis, su kuriais buvo atlikti 6 interviu.

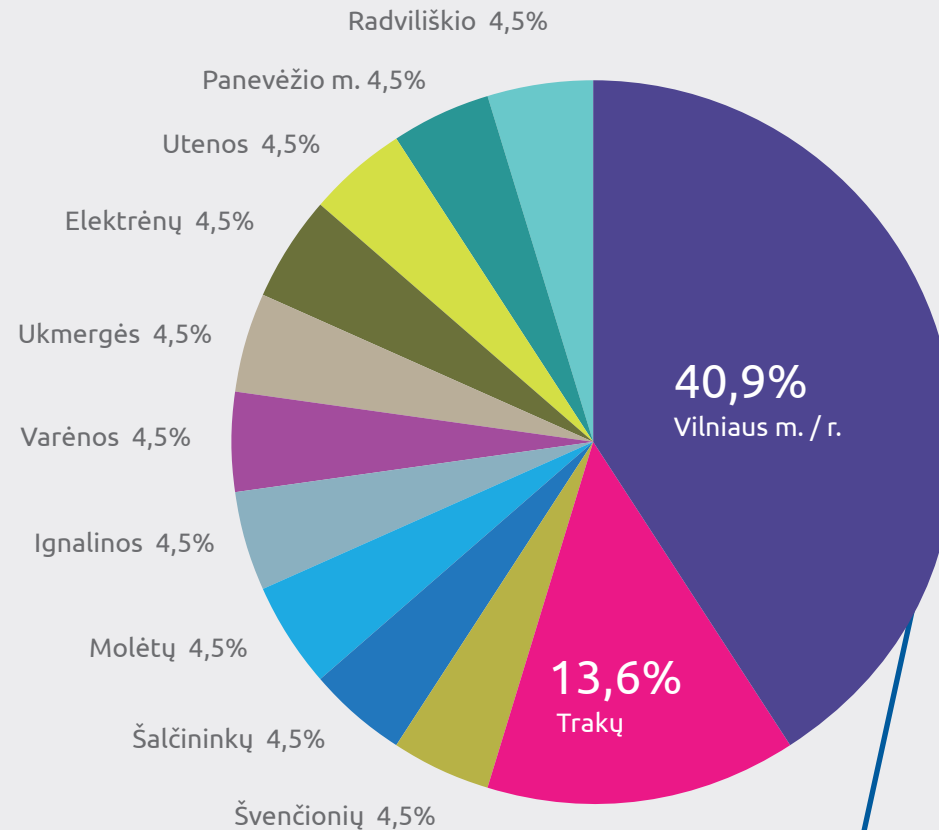


II

1. VEIKLOS GEOGRAFIJA

Tyrimo duomenys atskleidė, kad Forumo organizacijos narės aktyviausiai veikia Vilniaus miesto bei Vilniaus rajono savivaldybių teritorijose, tačiau paslaugos teikiamos ir kitų rajonų gyventojams.

Savivaldybės, kurių gyventojams teikiamos paslaugos:



II

2. VEIKLOS SRITYS

Paslaugos yra teikiamos

šių tikslinių grupių asmenims:

Vaikams
(dienos centrai,
globa, įvaikinimas)



Šeimoms

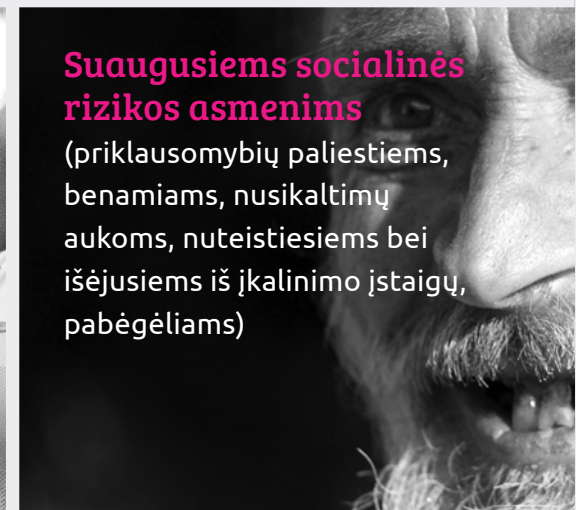


**Paaugliams/
jaunimui**

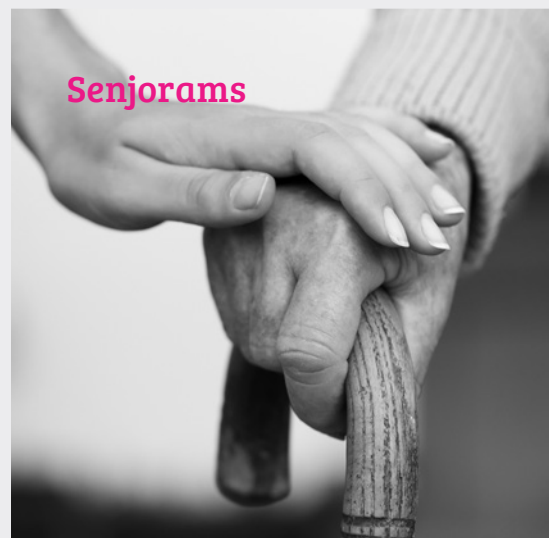


**Suaugusiems socialinės
rizikos asmenims**

(priklausomybių paliestiems,
benamiams, nusikaltimų
aukoms, nuteistiesiems bei
išėjusiems iš įkalinimo įstaigų,
pabėgėliams)



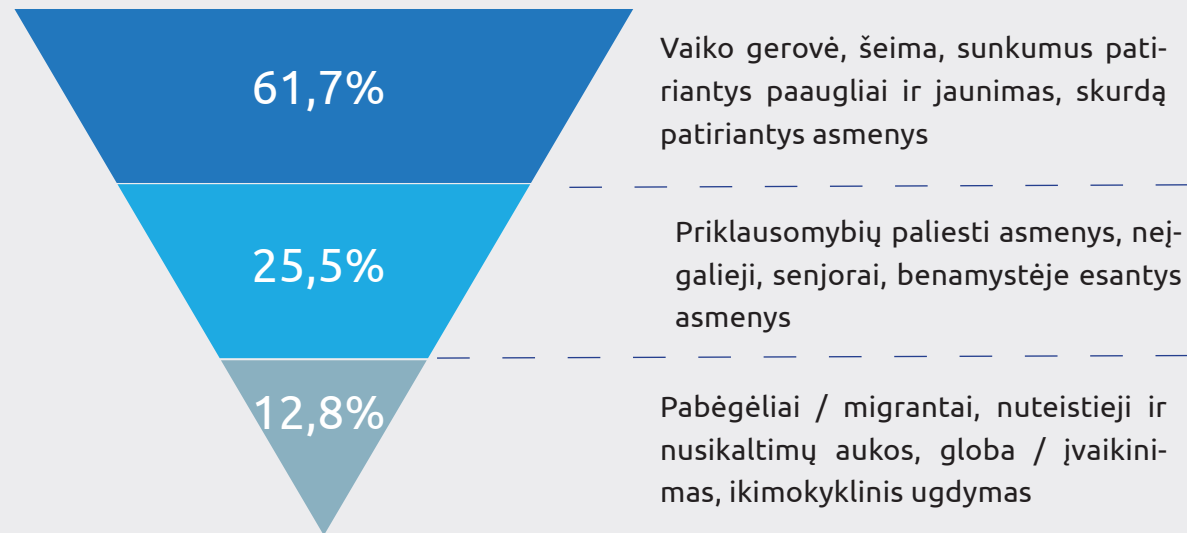
Senjorams



Neįgaliesiems



Paslaugų pasiskirstymas pagal tikslines grupes



Forumo organizacijos teikia daug paslaugų (61,7 proc.) vaiko gerovei užtikrinti bei dirba su šeimomis, paaugliais ir jaunimu; kiek mažiau teikia paslaugas priklausomybių paliestų asmenų grupėms, neįgaliesiems, senjorams, taip pat benamiams. Labai specifinė sritis – darbas su pabėgėliais, nuteistaisiais, nusikaltimų aukomis, taip pat globa ir įvaikinimas, ikimokyklinis ugdymas – šias paslaugas teikia tik pavienės Forumo organizacijos, kurios pažymi, kad daugelio šių paslaugų poreikis yra didelis ir būtent dėl jo imta veikti šiose srityse.

Forumo organizacijų teikiamos ugdymo paslaugos:

- socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas;
- tėvystės įgūdžių ugdymas, pozityvios tėvystės mokymai;
- buitinių įgūdžių ugdymas;
- įsidarbinimo įgūdžių ugdymo grupės;
- būsimų globėjų ir įtėvių mokymas ir vertinimas;
- suaugusiųjų intelekto negalią turinčių asmenų darbinių įgūdžių ugdymas, profesinis mokymas;
- grupės vaikams, augantiems disfunkcinėse šeimose;
- atokesnių vietovių jaunimo įtraukimas į tarptautines neformalaus ugdymo veiklas (jaunimo mainai);
- saugaus prieraišumo mokymai;
- šviečiamieji ir laisvalaikio renginiai vietos bendruomenei: paskaitos, kino vakarai, socialinės akcijos, šventiniai renginiai ir pan.



II

2. VEIKLOS SRITYS

Darbe su klientais taip pat aktyviai vykdomos tarpininkavimo paslaugos ugdymo, gydymo įstaigose, VTAJT, darbovietėse ir kt.; atstovavimas, atvejo vadyba; vietinių ne pelno siekiančių organizacijų akreditavimas dėl savanorių priėmimo; globos kokybės vertinimas; savanorystės sklaidos renginiai.

Krikščioniškų socialinių iniciatyvų forumo organizacijos **teikia ir šias ilgalaikes paslaugas:**

- vaikų dienos centrai: darbas su atveju, funkcionalus konsultavimas, socialinių įgūdžių ugdymas, neformalaus ugdymo organizavimas, parama tėvams;
- savitarpio pagalbos grupės;
- intelekto negalią turinčių suaugusių asmenų dienos užimtumas, dienos socialinė globa, bendruomeninės socialinės paslaugos;
- vaikų, turinčių proto ir/ar kompleksinę negalią, laisvalaikio klubas (savaitgalį);
- šeimų stovyklos;
- atvira erdvė jaunimui;
- ilgalaikės programos paaugliams ir sunkumus patiriantiam jaunimui: grupės, individualus darbas, laisvalaikio užimtumas, patyriminiai žygiai.





2. VEIKLOS SRITYS

Forumo organizacijos, ieškodamos tinkamų veikimo formų, remdamosi kitų šalių patirtimi, ieško unikalios ir tinkamo veikimo būdo dirbti su skirtingomis tikslinėmis grupėmis.

Organizacijose teikiamos šios unikalios, retos Lietuvoje paslaugos: ▶ ▶ ▶ ▶

Darbas su jaunimu
gatvėje

Verslo įmonių darbuotojų
įtraukimas ir ugdymas per
savanorystės patirtį

Programa vaikams
MOBILUS KIEMAS

Pagalbą teikiančių organi-
zacijų stiprinimas darbe su
savanoriais

Paauglių dienos
centras

Ilgalaikė programa
ŠEIMŲ KLUBAI

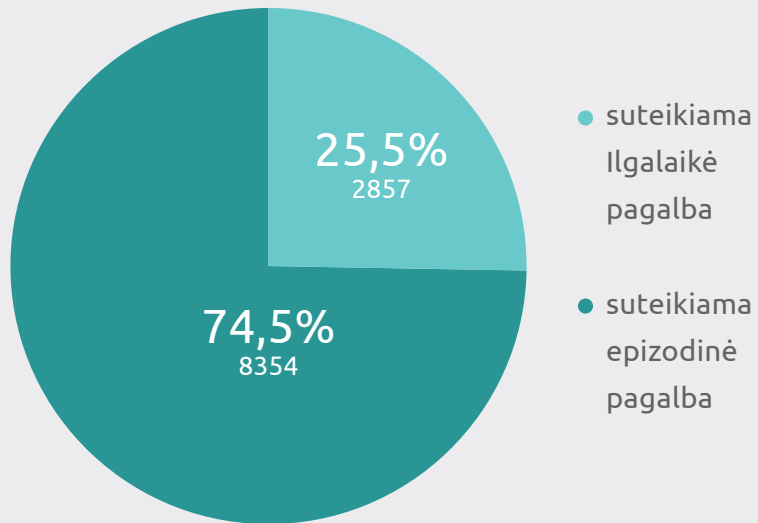
Atskirties grupių
įtraukimas į savanorystę

Tiesioginis darbas su sunkumais patiriančiais:

- Tarpinis būstas išeinantiems iš benamystės
- Alternatyvus prieglobsčio prašytojų apgyvendinimas
- Nuteistųjų / išeinančių iš įkalinimo įstaigų konsultavimas
- Pagalba prekybos žmonėms aukoms
- Socialinės integracijos centras benamystėje, skurde esantiems
- Stipendijos sunkumus patiriantiems studentams
- Pagalba asmenims bei šeimoms, turinčioms įsiskolinimų
- Apsaugota darbo vieta pažeidžiamiesiems asmenims

Klientų skaičius

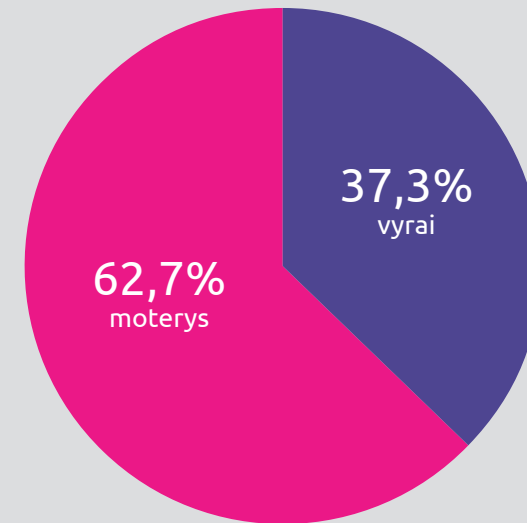
2017



Tyrimas parodė, jog per 2017 metus įvairi socialinė pagalba ar paslaugos buvo suteiktos 11 211 klientų. Svarbu paminėti, jog beveik ketvirtadalis jų gavo ne epizodinę, o ilgalaikę pagalbą.

Klientų lytis

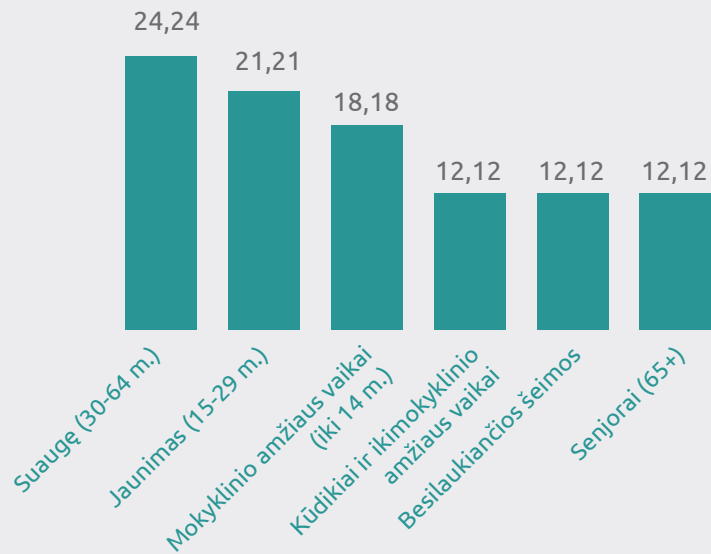
proc.



Surinkti duomenys taip pat atskleidė, jog 62,7 proc. pagalbą gaunančių asmenų yra moterys, 37,3 proc. vyrai.

Klientų grupės pagal amžiaus tarpsnius

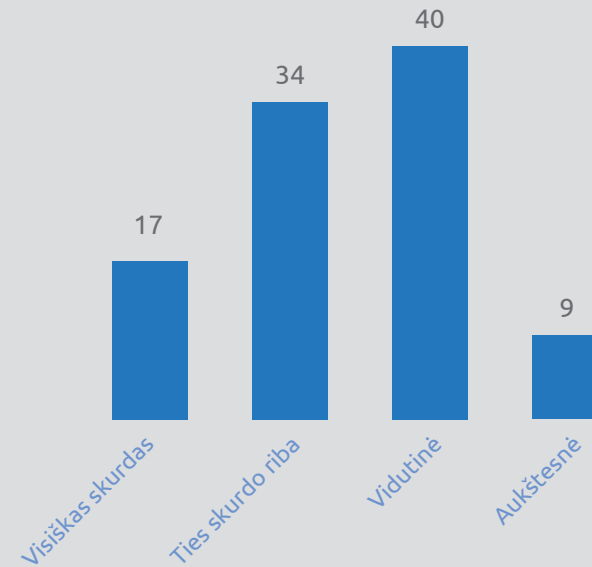
proc.



Dažniausiai įvairi socialinė pagalba teikiama suaugusiems asmenims (30–64 m.) bei jaunimui (15–29 m.), taip pat mokyklinio amžiaus vaikams (8–14 m.).

Klientų turtinė padėtis

proc.



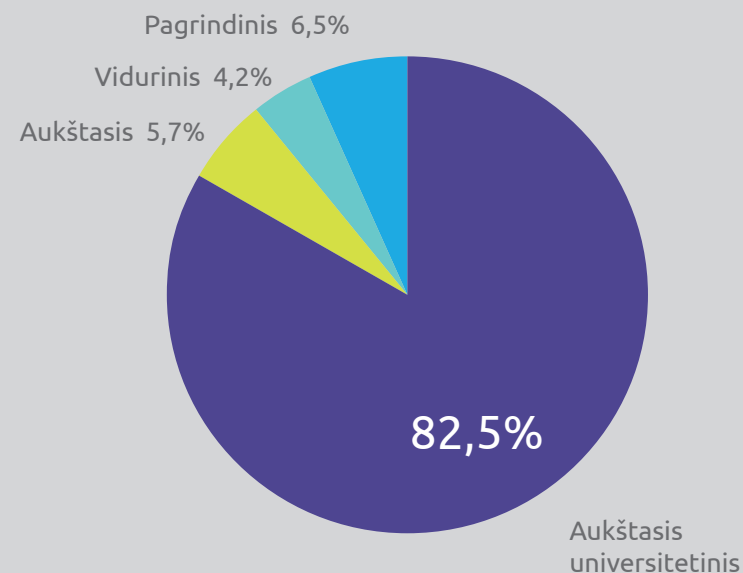
Daugiau kaip pusė iš visų, gaunančių paslaugas, yra žmonės, gyvenantys skurde ar ant skurdo ribos (51 proc. visų, gavusių paslaugas, arba beveik 6000 žmonių).

Dirbantieji Forumo organizacijose turi unikalių darbo su skirtingomis tikslinėmis grupėmis kompetencijų, yra baigę specializuotus mokymus, programas, jas adaptavę ir taiko savo kasdienėje praktikoje. Keletas pavyzdžių:

- eksperimentinis, patyriminis jaunimo (17–31 m.) ugdymas per veikimą, darbas pagal mokymosi iš asmeninės patirties metodikas (programos „Time for Change“ ir „Nature for Youth“);
- darbas su jaunimo grupėmis gatvėje, mobilūs užsiėmimai su vaikais kiemuose integruojant ir pritaikant „Mobile school“ programos principus bei metodus;
- socialinio teatro metodikos naudojimas, veikimo atviroje erdvėje patirtis, refleksijų organizavimas, eksperimentiniai meniniai užsiėmimai;
- darbas su smurtautojais pagal intervencinę programą, smurtaujantiems šeimoje „Education Groups For Men Who Batter – The Duluth Model“ ir kt.

Darbuotojų išsilavinimas

proc. (N=160)

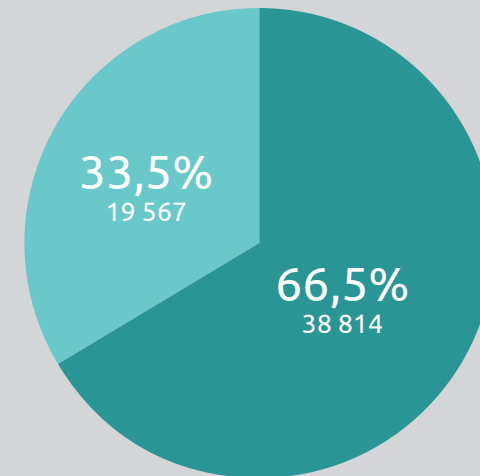


Krikščioniškų socialinių iniciatyvų forumo organizacijose 2017 metais dirbo 160 darbuotojų, iš kurių net 88,2 proc. turi aukštąjį ar aukštąjį universitetinį išsilavinimą. Forumo organizacijų apmokamų darbuotojų skaičius gerokai skiriasi – svyruoja nuo 2 iki 75 žmonių.

Pagal LR vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) patvirtintą savanoriškos veiklos įkainį (5,49 Eur/val.), Forumo narėse organizacijose savanoriškai dirbusių asmenų indėlis 2017 metais sudarė **320 512 Eur.**

Savanoriško darbo valandos

proc. (N = 58 381 val.)



- Trumpalaikė savanorystė
- Ilgalaikė savanorystė

Į daugumą Forumo organizacijų veiklų aktyviai kviečiami įsitraukti savanoriai – per 2017 metus net 800 asmenų įvairiais būdais prisidėjo teikiant paslaugas pažeidžiamiesiems asmenims. Remiantis apklaustų organizacijų pateiktais duomenimis, per 2017 metus jie dirbo 58 381 val. Svarbu pabrėžti, jog beveik 2/3 savanorių yra įsipareigoję ilgalaikiai savanorystei.

II

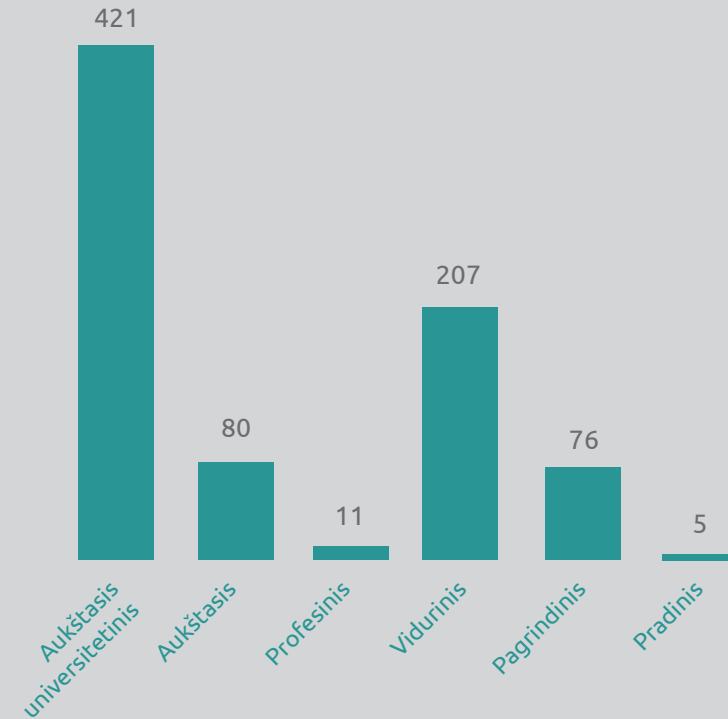
5. ORGANIZACIJŲ SAVANORIAI

Vis dėlto daugiau nei pusė savanorišką veiklą atliekančių asmenų turi aukštąjį išsilavinimą, unikalias kompetencijas, todėl jų atliekamo darbo vertė neabejotinai didesnė nei VRM patvirtintas savanoriškos veiklos įkainis. Įdomu, jog į savanoriškas veiklas aktyviai įsitraukia labai įvairių sričių profesionalai:

- politologijos, politikos mokslų, socialinės politikos;
- socialinio darbo;
- psichologijos;
- teisės;
- informacinių technologijų;
- fizikos, matematikos;
- pedagogikos;
- medicinos;
- meno: muzikantai, režisieriai, dailininkai, keramikai, tekstilininkai, aktoriai;
- turizmo, sporto;
- organizacinės srities: konsultantai, supervizoriai, vadybininkai;
- viešųjų ryšių;
- ekonomikos, buhalterijos;
- lingvistikos: įvairių kalbų specialistai, vertėjai;
- antropologijos.

Savanorių išsilavinimas

(N = 800)



II

6. DARBUOTOJŲ IR SAVANORIŲ KVALIFIKACIJA, JOS KĖLIMAS / PATIRTIES SKLAIDA

Forume dirba didelis skaičius apmokamų darbuotojų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, unikalių kompetencijų ir nuolat tobulinančių profesinius įgūdžius. Kelti kvalifikaciją taip pat nuolat kviečiami ir savanoriai. Per 2017 metus kiekvienas forumo darbuotojas bei savanoris kvalifikacijos kėlimui skyrė vidutiniškai **po 45 val.** (44,8 val.).

Aktyviai veikiama ir patirties sklaidos, dalinimosi gerąja praktika srityse – iš viso organizacijų darbuotojai bei savanoriai per 2017 metus vedė net **3226 val.** mokymų tiek organizacijų viduje, tiek ir kitoms organizacijoms. Organizacijos yra sukaupusios unikalios patirties ir kompetencijų dirbant su vaikais ir jaunimu, šeimomis bei įvairiomis sudėtingomis tikslinėmis grupėmis (su kuriomis įprastai mažai kas dirba profesionaliai). Šia patirtimi aktyviai dalinamasi su kitais.



II

7. METODIKOS, TYRIMAI, STUDIJOS

Per visus veiklos metus Forumo organizacijos inicijavo, bendradarbiavo, parengė šiuos leidinius bei metodines priemones:

- Jaunimo savanorystės programos vadovas (2014).
- Neformalaus ugdymo metodų rinkinys mentoriams (anglų kalba).
- Informaciniai leidiniai norintiems savanoriauti ir su savanoriais dirbančioms organizacijoms.
- Metodinės rekomendacijos organizacijoms, dirbančioms su savanoriais (2007).
- Andrius Atas, Lijana Gvaldaitė, Nijolė Giknienė, Asta Zbrauskaitė „Šeima: problemų šaltinis ar ištekliai? (2017).
- Andrius Atas, Lijana Gvaldaitė, Nijolė Giknienė „Įtėvių ir globėjų savivalbos grupės: pagalba šeimoms ir socialinis veiksmas“ (2017).
- „Metodika, skirta dirbti su socialinės rizikos grupės 14–18 metų amžiaus merginomis“ ir „Darbo su vienišomis motinomis bei ilgą laiką nedirbusiomis moterimis metodika“, išleistos „Socialinės kompetencijos ugdymo ir skatinimo dirbti programoje“, Kronta, Vilnius (2009).
- Darbo rinkai reikalingų socialinių įgūdžių treniravimas per grupinius užsiėmimus. Mokymo programa.
- Darbo su jaunimu gatvėje praktinis gidas „Mokyti iš gatvės“.
- „Neįmanoma išmokti gyventi laisvėje, esant nelaisvėje“ (2008).

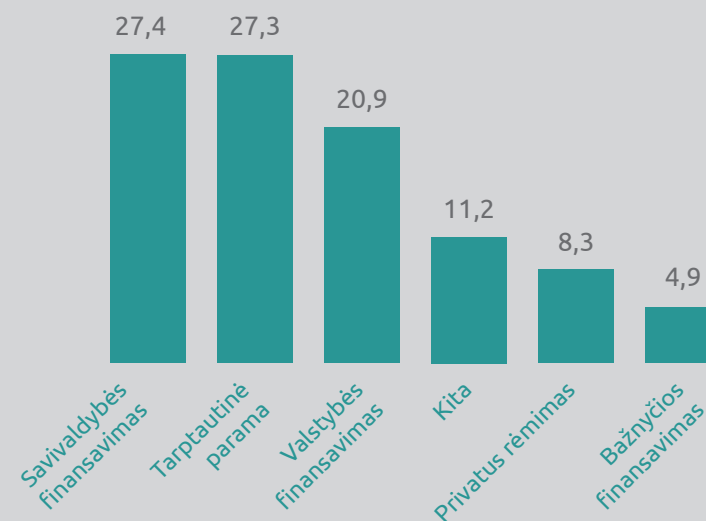
- „Mokymasis veikiant“. Mokymo centras – kavinė. Socialiai pažeidžiamų moterų darbinių įgūdžių ugdymo ir verslumo skatinimo projekto geroji patirtis. Metodinis leidinys (2008).
- „Gyventi laisvai laisvėje. Asmenų, grįžusių iš laisvės atėmimo vietų, adaptacija visuomenėje ir integracija į darbo rinką“. Metodinis leidinys (2008).
- „Socialinių įgūdžių ugdymo prieglobsčio prašytojams programa“ (2010).
- „Sutemos tirščiausios prieš aušrą“. Apie priklausomybės ligą ir sveikimo kelią (2012).
- „Nuteistųjų ir grįžusiųjų iš įkalinimo įstaigų integracijos modelis“ (2012).
- „Sveikas, gyvenime. Apie priklausomybę, kopriklausomybę ir sveikimo kelionę“ (2014).
- „Pabėgėlių integracija Lietuvoje. Dalyvavimas ir įgalinimas“ (2014).
- „Migracijos samprata ir tarpkultūrinė kompetencija darbe su prieglobsčio gavėjais: sociologinis, teisinis ir kultūrinis pjūviai“. Mokymų programos metodologija (bendra autoriai, 2016).
- „(Ne)pasmerkti: apie priklausomybę, kopriklausomybę ir sveikimo kelionę“ (2018).

Pagrindiniai Forumo organizacijų tiesioginio finansavimo šaltiniai – tai savivaldybių finansavimas, tarptautinė parama (ES ir kitų fondų skiriamos lėšos per projektus), valstybės finansavimas (SADM, SAM, VRM ir kt. ministerijos). Nemaža dalis veiklos yra finansuojama iš privataus kapitalo. Dalis organizacijų veikloms finansuoti taip pat aktyviai vykdo mokymus, už kuriuos uždirbtos lėšos panaudojamos organizacijų vystymui.

Bendrai Forumo organizacijos per 2017 metus savo veikloms įgyvendinti pritraukė beveik **2,9 mln. eurų.**

Finansavimo šaltiniai

(proc.)



II

9. BENDRADARBIAVIMO TINKLAS

Krikščioniškų socialinių NVO Forumo organizacijos turi platų bendradarbiavimo tinklą tiek su valstybinėmis, tiek su nevyriausybiniomis organizacijomis. Nuolatiniai bendradarbiavimo ryšiai palaikomi su:

- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų departamentu prie SADM;
- Vidaus reikalų ministerija, policijos komisariatais, Vilniaus policijos klubu vaikams ir jaunimui, Vilniaus miesto probacijos tarnyba;
- Vilniaus miesto savivaldybe, seniūnijomis, Vilniaus miesto socialinės paramos centru;
- psichikos sveikatos centrais, Respublikiniu priklausomybių ligų centru, Vilniaus miesto psichiatrine ligonine;
- Lietuvos darbo birža;
- gimnazijomis, progimnazijomis, mokyklomis, vaikų dienos centrais;
- Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūra;
- kitomis nevyriausybiniomis organizacijomis, tokiomis kaip: „Lesė“, „Užupio menų inkubatorius“, Moterų krizių centras, „Socialinis veiksmas“, „Vilnius Social club“, „Maisto bankas“, SOS vaikų kaimas, „AC Patria“, Lietuvos vaikų rėmimo draugija, ir kitomis organizacijomis.



II

10. KRIKŠČIONIŠKOS PRAKTIKOS ORGANIZACIJŲ VEIKLOSE

Tyrimo metu organizacijų buvo klausama apie tai, kokiose krikščioniškose praktikose yra kviečiami dalyvauti darbuotojai, savanoriai. Skirtingos organizacijos minėjo įvairias praktikas, kurios galimos esant norui: rekolekcijos, susikaupimo dienos, maldos grupės, šv. Mišios, piligriminiai žygiai, pagrindinės katalikiškos šventės.

Organizacijose paslaugas gaunantys asmenys taip pat kviečiami įsitraukti į krikščioniškas praktikas – tai priklauso tiek nuo veiklos pobūdžio, tiek nuo grupės, su kuria dirbama, tiek ir nuo asmeninio noro. Dažniausios formos – kasdienė malda, šv. Mišios, taip pat vyksta susitikimai su kunigais ir vienuoliais, rekolekcijos visai šeimai, katechezė vaikams, žmonėms su negalia, Pirmosios Komunijos pamokos, organizuojamos stovyklos religine tematika.

Kokią naudą organizacijos klientams teikia dalyvavimas krikščioniškose praktikose?

Forumo organizacijų darbuotojų nuomone, klientų pakvietimas kartu dalyvauti krikščioniškose praktikose ne tik ugdo vertybes, bet ir keičia tarpusavio santykį – iš paslaugos teikėjo ir paslaugos gavėjo į kartu augančių bendruomenėje santykį. Per bendras patirtis sustiprėja ryšys, mokomasi gerbti save ir šalia esantį. Vienas iš klientų taip apibūdina poveikį:

„Šios praktikos sužadina pakylėjimą, džiugesį, gėrio jausmą. Norisi, kad visi aplinkui būtų laimingi. Atsiranda noras padėti kitiems. Pastaruoju metu išmokau išklaudyti aplinkinius ir atsirado noras padėti, anksčiau to daryti nepavykdavo. Manau, kad tai susiję su tikėjimo praktikomis...“

(citata iš kokybinio tyrimo medžiagos).

Taigi bendras darbuotojų, savanorių ir klientų dalyvavimas krikščioniškose praktikose keičia paslaugos teikėjo ir paslaugos gavėjo santykį į kartu augančių bendruomenėje santykį, mokantis kartu priimti ir gerbti save bei šalia esantį.

III

KLIENTŲ ATSLIEPIMAI APIE TEIKIAMAS PASLAUGAS

Tyrimo metu vyko pokalbiai su paslaugas įvairiose Forumo organizacijose gavusiais ar šiuo metu gaunančiais asmenimis. Atlikus duomenų analizę pastebėta, jog paslaugas gavusiems asmenims ilgalaikis bendravimas su darbuotojais darė įtaką savijautai, situacijai, jų gebėjimams.

Kaip organizacijų klientai atsiliepia apie paslaugų poveikį jų gyvenimui:

pasikeitęs bendravimas su artimaisiais

• Dalyvaujant organizacijos veikloje, lankantis tėvystės įgūdžių lavinimo grupėje pasikeitė bendravimas su vaikais, jo padaugėjo: „Nes su dukra buvo labai sunku. O dabar tai ir prieina, ir pakalba, ir papasakoja, ką su vaikais darė, kas ten ką, o anksčiau tokių dalykų nebūdavo. Ir namuose daug kur padeda, ir susitvarko, ir grindis išplauna, ir kitką, ne taip, kad išbėgtų ir viskas.“

• Pasikeitė bendravimas su artimaisiais: „Anksčiau labai pykdavusi su mama, močiute. Kai būdavau susipykus su močiute ar mama, aš pakalbėdavau su dienos centro vadovais, ir man paaiškino situaciją, dar kažką padėdavo. Ir aš tada po truputį pradėjau suprasti.“

• „Šeimų stovyklų ar švenčių metu, kuriose būdavome kartu su mama ar visa šeima, jausdavau bendrystę, gerėdavo mūsų santykiai, daugiau vienas apie kitą sužinodavome.“

III

KLIENTŲ ATSLIEPIMAI APIE TEIKIAMAS PASLAUGAS

Kaip organizacijų klientai atsiliepia apie paslaugų poveikį jų gyvenimui:

emocinė gerovė

- „Nuotaikos pradėjo keistis. Anksčiau buvo vien tik blogos nuotaikos, dabar labiau geros nei blogos. Kad pagerėtų nuotaika ir pasikeistų santykiai su artimaisiais, man padėjo bendravimas su vadovais ir vaikais.“
- „Savarankiškesnė darsiu.“
- „Įsitraukimas į veiklas padėjo atitrūkti nuo neigiamų išgyvenimų ir rutinos.“
- „Jaučiu pakilią nuotaiką, pakilumą, jaučiuosi gerai, einu į „Betaniją“ ir pačios kojos bėga, o kai einu namo, netraukia (nebesinori grįžti namo), nes centre bendravimas yra nuoširdus.“
- „Anksčiau tiesiog jaučiausi niekam nereikalinga, (...) bet supratau, kad visiems gali būt tokia situacija.“

Kaip organizacijų klientai atsiliepia apie paslaugų poveikį jų gyvenimui:

sustiprėję gebėjimai

- „Lankant dienos centrą gerėjo mokymosi rezultatai.“
- „Anglų kalbos įgūdžius pagerino.“
- „Sudarė galimybę išsikalbėti; sudarė sąlygas naujiems potyriams; sukūrė erdvę būti su savo draugais bendruomenėje.“
- Sustiprėję buitiniai gebėjimai: „tvarkos išmoksti, nes indus reikia plauti.“
- „Padėjo išbandyti save savanoriaujant „Maisto banko“ akcijose.“

III

KLIENTŲ ATSLIEPIMAI APIE TEIKIAMAS PASLAUGAS

Kaip organizacijų klientai atsiliepia apie paslaugų poveikį jų gyvenimui:

sustiprėjo ryšiai ir priklausymo jausmas

- Sukūrė saugumą – namų jausmą: „čia įdomu, įpratau, jaučiuosi savas žmogus“, „pasiilgiau jūsų“, „man šitie draugai kaip šeima...“
- „Vaikų, aišku, būdavo visokių, bet dažniausiai būdavo gerų, su kuriais galima pakalbėti ir šiaip susitikt kokią dieną. Nes anksčiau nelabai turėjau draugų, kurie suprasdavo.“
- Tapo lengviau bendrauti ir kitur: „sėkėsi lengviau bendrauti su klasės draugais.“
- „Anksčiau tiesiog jaučiausi niekam nereikalinga. O kai atėjau į dienos centrą, tiesiog supratau, kad visi gyvenam ir visi pragyvenam kažkaip, ir visiems gali būt tokia situacija.“

Kaip organizacijų klientai atsiliepia apie paslaugų poveikį jų gyvenimui:

padėjo išspręsti jų rūpesčius

- „Susigrąžint vaikus. Labai padėjot. Nuvažiavot kartu pas vaikų teises, į savivaldybę ir palaikėt mane. Kad palaikėt labai mane, kad nepalikot vienos. Tai man padėjo sustiprėti, daugiau rūpintis vaikais ir savimi.“
- „Pirmas rūpestis – finansai. Anksčiau pajamų šaltinis buvo miško gėrybių rinkimas ir pardavimas. Šeimoje be dukros nieko nėra. Trūko pinigų. Taip pat trūko maisto. Norėdavosi būti tarp žmonių, trūko bendravimo. Jaučiau vienatvę. Įsidarbinus pagerėjo finansinė padėtis. Už butą jau galiu sumokėti ir neturėti skolų. Prieš tai kiekvieną dieną gyvenau su baime, kad neišsimokėsiu. Savanorystė, o paskui darbinis užimtumas taip pat padėjo įveikti vienatvę ir atitrūkti nuo kasdienių rūpesčių.“
- „Radau naujus namus.“
- „Dar anksčiau turėjau tokių minčių, kad norėčiau pabėgti iš namų, bet kai pradėjau lankyti dienos centrą, tai jau nėra tų minčių, kad pabėgti iš namų ar dar kažką. Anksčiau teko pabėgti iš namų 4 kartus, bet po pokalbių su vadovais nebeliko šitų minčių. Ir po to pati supratau, kad neverta. (...) dabar, kai prisimenu visa tai, kai bėgau iš namų, tai nemalonu.“
- „Didžiausią palaikymą ir emocinę paramą jaučiau laukdamasi pirmos dukrytės, tuo metu buvau dar nepilnametė.“

III

KLIENTŲ ATSLIEPIMAI APIE TEIKIAMAS PASLAUGAS

Kas paslaugų teikimo procese buvo svarbiausia klientams?

Palaikymas, patarimai ir tikėjimas:

- „Labai daug palaikymo turėjau, supratingumo... Jautėsi labai toks žmogiškas bendravimas. Labai jautėsi, kad palaikė mane, kad tikėjo manim.“
- „Gali kreiptis bet koku klausimu. Žinai, kad gali atsiremti, ir todėl yra ramiau.“
- „Man buvo svarbu palaikymas, bendravimas, patarimai, nes man tai padėjo keistis.“

Kas paslaugų teikimo procese buvo svarbiausia klientams?

Atvirumas, nuoširdumas, žmogiškumas, išklausymas:

- „Centre bendravimas yra nuoširdus. Gaunu palaikymą, supratimą, išklausymą.“
- „Šiaip kada norime, galime išsikalbėti, ne tada, kada reikia ir kada tu neturi ką pasakyti, o tada, kai tau reikia kažką pasakyti.“
- „Su darbuotojais iš karto atsirado bendravimas, susikalbėjimas. Vadovas taip pat atviras išklausyti.“
- „Visada jaučiau profesionalumą ir žmogiškumą, tai visada derėjo tarpusavyje.“

IV

TRUMPA FORUMO KŪRIMOSI ISTORIJA:

1996

Pradedama susitikimus 3 iniciatyvos veikėjai:

„Vilties Angelo“ (tuo metu prie VA Šeimos centro), Programa ABC (prie Visų Šventųjų parapijos, vėliau tapusi Šv. Vincento Pauliečio brolija) ir Vilniaus Pal. J. Matulaičio parapijos programa „Vaikai – Vaikams“.

2000–2002

Įsikūrus Visų Šventųjų parapijos vaikų globos namams, gimsta metų ciklas, skirtas dirbantiems šiose Forumo iniciatyvose:

- gavėnios laike 2 dienų rinkolekcijos;
- kas 2 mėnesius reguliarius skirtingų iniciatyvų atstovų susitikimai;
- darbuotojų 2 dienų vasaros akademija;
- gilinimosi į Bažnyčios socialinį mokymą seminarai;
- darbo grupės įvairiomis temomis.



Prisijungia Šv. Kryžiaus namai ir Šv. Juozapo parapijos dieenos centras (iki 2007 m.).

2002–2004

Forumą kuruoti apsiima VA Jaunimo centras;

Forumas turi savo darbuotoją – koordinatore, ji iki 2006 m. koordinuoja bendrus Europos savanorių tarnybos projektus ir inicijuoja bendrus Forumo reikalus.

16 Forumo darbuotojų vyksta į Kelno vyskupiją žiūrėti, kaip organizuojama bažnyčios socialinė veikla su jaunimu (kelionėje dalyvauja ir „AC Patria“ iš Kauno).

Parengiama ir išleidžiama VA krikščioniškų socialinių veiklų ataskaita.



Prisijungia VšĮ „Rafaelis“ (iki 2010 m.) ir VšĮ SOTAS.

2004–2007

Forumas įkuria piniginį fondą, kuris:

- finansuoja bendras Forumo veiklas;
- remia/skolina pinigų besikuriančioms socialinėms iniciatyvoms.

2005 m. Forumą kuruoti apsiima VA Caritas (nuo 2010 iki 2015 koordinavimu rūpinosi Erika Speicytė).

Pal. J. Matulaičio socialinis centras, Visų Šventųjų šeimos paramos centras ir VA Caritas amatų centras inicijuoja bendrą didelės apimties „Equal“ programos projektą JUMS.



Prisijungia VšĮ „Socialinis veiksmas“.

IV

TRUMPA FORUMO KŪRIMOSI ISTORIJA:

2007–2010

2007 m. 14 Forumo darbuotojų vyksta antrą kartą į Kelno vyskupiją stebėti bažnyčios socialinių iniciatyvų, skirtų vaikams ir jaunimui (kelionėje dalyvauja ir „AC Patria“ iš Kauno).

Forumo organizacijų padalinių vadovai reguliariai susitikinėja ir aptarinėja rūpinamas vadovavimo temas.

Vyksta Forumo organizacijose dirbančių psichologų reguliarius susitikimai, kurie ieško atsakymų į klausimą: „ką reiškia būti psichologais socialinio darbo lauke“.

2010 m. Forumo nariai padeda įsikurti neįgaliųjų medžio dirbtuvėms (VšĮ „Lobių dirbtuvės“) – rūpinasi patalpomis susitikimams, žmogiškaisiais išteklių, pagalba lėšų pritraukimui.



Prisijungia VšĮ Betzatos Bendruomenė ir Vincento Pauliečio draugija.

2012–2015

Inicijuojamas ir įgyvendinamas ilgalaikių mokymų projektas „Asmeninio augimo ir profesionalumo vystymo programa Vilniaus neformalaus NVO forumo darbuotojams“.

T. y. gaunamas 3 metų Šveicarijos fondų finansavimas darbuotojų kompetencijoms kelti (apie 30 dienų mokymai ir tiesiogiai dirbantiems darbuotojams, ir vadovams). Projekto rėmuose išleidžiamas KSM pagrindų leidinys „Asmuo“. Projekte dalyvauja ir Kauno „AC Patria“.

Inicijuojami ir įgyvendinami du bendri projektai, finansuojami ES lėšomis:

- Projektas skirtas darbui su šeimomis, patiriančiomis kompleksinius sunkumus (projektą koordinuoja VšĮ Pal. J. Matulaičio socialinis centras, projekto partneriai: VA Caritas Motinos ir vaiko globos namai bei kavinė „Agapė“, Visų Šventųjų šeimos paramos centras, SOTAS, Pal. J. Matulaičio šeimos pagalbos centras).
- Projektas skirtas darbui su pažeidžiamu jaunimu (projektą koordinuoja SOTAS, projekto partneriai: Pal. J. Matulaičio socialinis centras, VA Caritas amatų mokymų centras, Moterų katalikių sąjunga, Visų Šventųjų parapijos vaikų globos namai).

2015 m. Forumas deleguoja savo atstovą Liną Kukuraitį į Vilniaus savivaldybės NVO tarybą.

Nuo 2015 iki dabar vyksta 2–4 dienų įvadiniai mokymai rudenį naujai į Forumo organizacijas atėjusiems dirbti savanoriams ar darbuotojams.



Prisijungia Moterų katalikių sąjunga (iki 2015) ir VšĮ Lobių dirbtuvės bei VšĮ DUKU.

IV

TRUMPA FORUMO KŪRIMOSI ISTORIJA:

2016

Per VŠĮ „Lobių dirbtuvės“ ir VŠĮ DUKU vykdomus projektus gaunamas finansavimas Forumo darbuotojų/vadovų supervizijoms ir seminarams apie Bažnyčios socialinį mokymą. Šiuose mokymuose dalyvavo ir Maltos ordino pagalbos tarnybos darbuotojai.

2017

Įgyvendinamas SADM finansuojamas asociacijų stiprinimo projektas (projektą koordinuoja VA Caritas). Projekto metu aprašyti darbo su vaikais dienos centre kokybės kriterijai bei darbo su asmenimis, turinčiais proto negalią, kokybės kriterijai; pateikti pasiūlymai įvairioms valstybės ir savivaldybės institucijoms dėl socialinių paslaugų gerinimo, organizuoti 5 dvi-dieniai mokymai Forumo organizacijų darbuotojams skirtingomis temomis, 2 tarptautinės stažuotės ir pan.



Prisijungia VŠĮ Sudervės parapijiečių bendruomenė.

2018

- Forumas pradeda teisinio legalizavimosi žingsnius.
- Atgimsta iniciatyva organizuoti bendras gavėnios rekolekcijas-susikaupimo dieną bei dalyvauti bendrai šv. Mišiose per Aušros Vartų Marijos atlaidus.
- Forumas deleguoja 2 asmenis (Martyną Palionį (SOTAS) ir Ritą Augutienę (VA Caritas) į Vilniaus miesto NVO tarybą.
- Inicijuojamas naujas Forumo organizacijų tyrimas „Veiklos 15 metų praėjus po pirmos ataskaitos“.
- Įgyvendinamas SADM finansuojamas asociacijų stiprinimo projektas (koordinuoja Pal. J. Matulaičio socialinis centras).